

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Ndt/11/2018
Identifikačné číslo spisu: 9518100070
Dátum vydania rozhodnutia: 23. mája 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Štefan Michálik
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:9518100070.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálika, sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Martina Piovartsyho na neverejnom zasadnutí konanom 23. mája 2018 v Bratislave, v trestnej veci obžalovanej Ing. K. J. pre pokračovací zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, vedenej na Špecializovanom trestnom súde, pracovisko Banská Bystrica pod sp. zn. BB-3T 10/2018, o námietke zaujatosti oznámenej sudcom Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica, JUDr. Jozefom Šutkom, v zmysle § 32 ods. 1 veta prvá Tr. por. takto

r o z h o d o l :

Podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku sudca Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica, JUDr. Jozef Šutka, j e v y l ú č e n ý z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci proti obžalovanej Ing. K. J., vedenej na Špecializovanom trestnom súde, pracovisko Banská Bystrica pod sp. zn. BB-3T 10/2018.

O d ô v o d n e n i e

Na podklade obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 27. marca 2018, sp. zn. VII/2 Gv 243/17/1000-23, sa vedie na Špecializovanom trestnom súde, pracovisko Banská Bystrica, trestné stíhanie proti obžalovanej Ing. K. J. pre skutok právne posúdený ako pokračovací zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, ktorého sa mala dopustiť na skutkovom základe uvedenom v obžalobe. Vec bola pridelená na rozhodnutie senátu 3T Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, dňa 27.3.2018 pod sp. zn. BB-3T/10/2018. Písomným podaním zo 17. apríla 2018 sudca senátu 3T Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, JUDr. Jozef Šutka, oznámil v zmysle § 32 ods. 1 Trestného poriadku svoju zaujatosť v predmetnej trestnej veci, nakoľko obžalovanú Ing. K. J. pozná od prvého ročníka škôlky, do ktorej spolu chodili, na základnej škole boli osem rokov spolužiaci v jednej triede a doposiaľ má k obvinenej priateľský vzťah. V súčasnosti sa často (hoci náhodne) stretávajú, keďže býva neďaleko jeho trvalého bydliska. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, ktoré podľa názoru sudcu JUDr. Šutku narušajú jeho spôsobilosť nestranne konať a rozhodovať v predmetnej trestnej veci, navrhol, aby bol vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci proti obžalovanej Ing. K. J. vedenej na Špecializovanom trestnom súde, pracovisko Banská Bystrica pod sp. zn. BB-3T 10/2018. Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal dôvodnosť oznámenej zaujatosti sudcu senátu 3T Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica,

JUDr. Jozefa Šutku, a zistil, že sú dané dôvody na jeho vylúčenie z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci proti obžalovanej Ing. K. J., vedenej na Špecializovanom trestnom súde, pracovisko Banská Bystrica pod sp. zn. BB-3T 10/2018. Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní. V zmysle súdnej praxe treba pomerom k prejednávanej veci rozumieť najmä skutočnosť, že orgán uvedený v tomto ustanovení bol sám poškodený trestným činom, ktorého sa majú týkať procesné úkony, resp. ním boli poškodené jemu blízke osoby. Naproti tomu pomerom k osobám, ktorých sa úkon priamo týka a k ďalším osobám uvedeným v citovanom ustanovení sa rozumie, že je k uvedeným osobám najmä v pomere príbuzenskom, alebo inom obdobnom pomere (napr. druh a družka), ktorý by mohol odôvodniť pochybnosť o nezaujatosti a nestrannosti úradnej osoby. Za relevantný pomer v zmysle tohto ustanovenia je potrebné považovať aj súčasný alebo minulý bližší priateľský vzťah, nepriateľský vzťah, osobný alebo pracovný konflikt, ako aj dlhodobjší bezprostredný osobný alebo pracovný kontakt, ktorý by mohol odôvodňovať pochybnosť o nezaujatosti. Podľa § 32 ods. 1 Tr. por. ak z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 oznámi svoju zaujatosť sudca alebo prísediaci, o vylúčení rozhodne nadriadený súd v senáte. O vylúčení sudcu odvolacieho súdu alebo dovolacieho súdu rozhodne iný senát tohto súdu, o vylúčení sudcu pre prípravné konanie rozhodne predseda senátu nadriadeného súdu. Ak sudca alebo prísediaci je vylúčený z dôvodov uvedených v § 31 ods. 2 alebo ods. 3, nahradí ho iný sudca určený na zastupovanie rozvrhom práce; prísediaceho nahradí iný prísediaci podľa pokynu predsedu senátu. Ak z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 oznámi svoju zaujatosť probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník alebo asistent prokurátora alebo ak je taká pomocná osoba vylúčená z dôvodov uvedených v § 31 ods. 2 alebo ods. 3, alebo ak z dôvodov uvedených v § 31 vznesie námietku zaujatosti takej osoby strana, o vylúčení rozhodne predseda senátu alebo v prípravnom konaní prokurátor, v ktorého veci je taká osoba činná. Ak z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 oznámi svoju zaujatosť prokurátor, o vylúčení rozhodne bezprostredne nadriadený prokurátor. Ak z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 oznámi svoju zaujatosť policajt, o vylúčení rozhodne bezprostredne nadriadený tohto policajta; proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná. Podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený. Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné poukázať na to, že podľa § 31 ods. 1 Tr. por. sa spája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti. V zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, spravodlivosť musí byť nielenže poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná („justice must not only be done, it must also be seen to be done“). Nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu z dôvodov uvedených v § 31 Trestného poriadku predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo. Z vyššie uvedeného vychádza aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá rozoznáva subjektívne hľadisko nestrannosti sudcu, zahrňujúce osobné presvedčenie a správanie sudcu vo veci a hľadisko objektívne, založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností o zaujatosti sudcu (napr. Saraiva de Carvalho proti Portugalsku, 1994, Gautrin a ďalší proti Francúzsku, 1998 a pod.). Preto k vylúčeniu sudcov z prejednávania a rozhodovania veci môže dôjsť len vtedy, keď ich vzťah k veci, k účastníkom alebo ich k zástupcom dosiahne takú intenzitu, že nebudú schopní nezávisle a nestranné rozhodovať. V tomto smere Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal návrh sudcu JUDr. Jozefa Šutku na jeho vylúčenie a dospel k záveru, že v jeho prípade skutočne existujú okolnosti, ktoré môžu vzbudzovať dôvodnú pochybnosť o jeho objektívnom, nestrannom a

spravodlivom rozhodovaní, a ktoré teda podľa jeho názoru odôvodňujú jeho vylúčenie z vykonávania úkonov trestného konania v predmetnej trestnej veci. Z dôvodov vyššie uvedených preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené v enunciacii tohto rozhodnutia.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.